



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 488/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, a maloletého sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného matkou ako zákonnou zástupkyňou, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II sp. zn. 3P/45/2024 zo 7. júna 2024 a uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 15CoP/196/2024 z 19. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. júna 2025 sa sťažovatelia domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 41 ods. 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením mestského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu tak, ako sú označené v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovatelia boli účastníkmi konania vedeného mestským súdom vo veci nariadenia návratu maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (tzv. návratové konanie).

3. Napadnutým uznesením mestského súdu bol nariadený návrat maloletého sťažovateľa do krajiny obvyklého pobytu, teda do Českej republiky (výrok I), a sťažovateľke – matke maloletého bola uložená povinnosť navrátiť maloletého na územie Českej republiky (výrok II) a v prípade nenávratenia maloletého sťažovateľkou bolo zároveň rozhodnuté o tom, že otec maloletého je oprávnený maloletého prevziať na účel návratu (výrok III).

4. Na odvolanie sťažovateľky bolo napadnuté uznesenie mestského súdu potvrdené ako vecne správne napadnutým uznesením krajského súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia namietajú nedostatočné vysporiadanie sa s odvolacími námietkami týkajúcimi zistenia skutkového stavu veci a nesprávneho právneho posúdenia. Napadnuté uznesenia oboch súdov považujú za nepreskúmateľné a arbitrárne.

6. Sťažovateľka namieta, že od januára 2023 do apríla 2023 vykonávala úkony smerujúce k ukotveniu maloletého na území Slovenskej republiky s konkludentným súhlasom otca. Od konca apríla 2023 do augusta 2023 sa sťažovateľka s maloletým striedavo zdržiavala v Českej republike a na Slovensku.

7. Sťažovateľka akcentuje, že už v auguste 2023 avizovala otcovi svoj zámer sa definitívne zdržiavať iba na Slovensku, pričom otec na tieto skutočnosti reagoval vo vzájomnej komunikácii, v rámci ktorej podľa jej názoru vyjadril vôľu súhlasiť s definitívnym odsťahovaním. Uvedenými skutočnosťami rozporuje hodnotenie súdu prvej inštancie, ktoré konanie sťažovateľky spočívajúce v založení si živnosti na adrese bytu otca a v zámere získať byt v Prahe do svojho vlastníctva posúdil ako konanie znamenajúce ukotvenie maloletého v Českej republike.

8. Odôvodnenie súdu prvej inštancie k založeniu obvyklého pobytu maloletého je preto nedostatočné.

9. Odvolací súd podľa sťažovateľky neprihliadal na jej argumentáciu o informovanosti otca o jej zámere žiť na Slovensku, poukazujúc na komunikáciu v emailoch a zrealizovanú platbu zo strany otca na jej účet.

10. Sťažovateľom nie je zrejmé, prečo vo veci konajúci súd vyhodnotil komunikáciu pred nasťahovaním sa do bytu v Prahe, v ktorej sa mala sťažovateľka vyjadriť v zmysle, že tam budú žiť ako rodina, ako dohodu rodičov, že maloletý bude žiť v Prahe, a na druhej strane neakceptoval sťažovateľkou označenú komunikáciu, v ktorej sa otec vyjadruje o tom, že rešpektuje rozhodnutie sťažovateľky definitívne žiť v Bratislave, ako jeho súhlas.

11. Sťažovateľom nie je zrejmé, z akého dôvodu nepovažoval odvolací súd účel získania bytu ako majetku, s ktorým môže sťažovateľka nakladať bez toho, aby ho priamo užívala, za podstatný

pre rozhodnutie, ak na druhej strane sa pri svojich záveroch o určení obvyklého pobytu dieťaťa priamo odvoláva na zámer matky tento byt získať do vlastníctva.

12. Vo veci konajúce súdy nevysvetlili ani to, prečo hodiny psychomotoriky pre maloletého a zabezpečenie opatrovateľky pre maloletého predstavujú skutočnosti preukazujúce jeho integráciu.

13. Ako nezrozumiteľnú vyhodnocuje sťažovateľka argumentáciu odvolacieho súdu k intenzite pobytov (rozsah pobytov) v Prahe a Bratislave, ktorú vyhodnotil odvolací súd ako nevýznamnú pre určenie obvyklého pobytu, pričom súd prvej inštancie vyhodnotil túto skutočnosť za podstatnú pri otázke určenia obvyklého pobytu.

14. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal komunikáciou matky so stavebnými firmami zaisťujúcimi rekonštrukciu domu vo vlastníctve otca, do ktorého sa mala rodina podľa vyjadrení otca nastáhovať. Ide o celkom nový dôvod, na ktorom odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

15. Ako nedostatočné vnímajú sťažovatelia vysporiadanie sa odvolacieho súdu v otázke právneho posúdenia veci v súvislosti s absenciou vytvorenia garancií pre nich.

16. V kontexte potreby zaistenia najlepšieho záujmu maloletého súd prvej inštancie a ani odvolací súd neriešili otázku prípadnej participácie otca na každodennej starostlivosti, pričom maloletý je v dôsledku svojho veku citovo veľmi naviazaný na sťažovateľku.

17. Podľa sťažovateľky sa odvolací súd v podstatných otázkach nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľky a ňou navrhnutými dôkazmi, podal protirečivé a nezrozumiteľné odôvodnenie svojho rozhodnutia a nepostupoval v súlade s judikatúrou ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

18. Sťažovatelia navrhujú odloženie vykonateľnosti napadnutých uznesení mestského súdu a krajského súdu, ktoré odôvodňujú nepripravenosťou maloletého na zmenu prostredia, ktorá nie je odporúčaná s ohľadom na závery psychologickéj správy, ktorú matka doložila do konania prostredníctvom doplnenia odvolania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

19. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti napadnutých uznesení mestského súdu a krajského súdu z dôvodov uvádzaných v časti II tohto uznesenia.

20. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Vzhľadom na osobitný charakter návratového konania, o ktoré v konkrétnych okolnostiach veci vo svojej podstate ide, ústavný súd poukazuje na relevantnú judikatúru ESLP, z ktorej s prihliadnutím na koncept najlepšieho záujmu dieťaťa v takomto konaní, ktoré je ústavnou

sťažnosťou spochybňované, predovšetkým vyplýva, že rozhodujúcou okolnosťou je nájdenie spravodlivej rovnováhy medzi súperiacimi záujmami, ktoré sú v hre – záujmami dieťaťa, oboch rodičov a verejného poriadku – majúc na zreteli, že najlepší záujem dieťaťa je prvoradá a prevencia a okamžitý návrat korešpondujú so špecifickým konceptom „najlepšieho záujmu dieťaťa“. Záujmy rodičov, najmä záujem na pravidelnom kontakte so svojimi deťmi, nesmú byť opomenuté pri zvažovaní jednotlivých dotknutých záujmov (rozsudok Veľkej komory ESLP vo veci X. vs. Lotyšsko z 26. 11. 2013, č. 27853/09, § 95 a § 96).

22. Právo na rešpektovanie rodinného života sa aplikuje na rodinné vzťahy a predpokladá existenciu rodiny (rozsudok ESLP vo veci Marckx proti Belgicku, rozsudok z 13. 6. 1979, č. 6833/74, § 31). Rodinou je v prvom rade vzťah medzi manželmi a medzi rodičmi a neplnoletými deťmi. Spolužitie rodičov a detí je základným prvkom rodinného života (Bronda proti Taliansku, rozsudok z 9. 6. 1998, č. 22430/93, § 51).

23. Priamo z čl. 8 dohovoru, ako aj zo samotného Haagskeho dohovoru (Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, ktorý bol 25. októbra 1980 prijatý v Haagu) ustanovujúceho výnimky z pravidla urýchleného návratu do krajiny obvyklého pobytu vyplýva, že návrat nemôže byť nariadený automaticky alebo mechanicky, ale vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci (rozsudok ESLP vo veci Maumousseau and Washington vs. Francúzsko zo 6. 12. 2007, č. 39388/05, § 72).

24. Vo veciach návratového konania je vyžadované bezodkladné (urgentné) konanie, pretože plynutie času by mohlo mať nenapraviteľné následky pre vzťah medzi dieťaťom a rodičom, od ktorého bolo oddelené (rozsudky ESLP vo veci Maire vs. Portugalsko č. 48206/99 z 26. 6. 2003 a vo veci Adžič vs. Chorvátsko č. 22643/14 z 12. 3. 2015).

25. V obdobných prípadoch, ako je prípad sťažovateľov, môže dôjsť ku kolízii medzi (na jednej strane) záujmom na ochrane rodinného a súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ktorého neoddeliteľným a nosným komponentom je prežívanie osobnej prítomnosti, blízkosti a starostlivosti medzi deťmi a rodičmi, a (na druhej strane) medzi najlepším záujmom dieťaťa (rozsudok ESLP vo veci Ferrari vs. Rumunsko z 28. 4. 2015, č. 1714/10). Článok 8 ods. 1 dohovoru okrem ochrany hmotného práva na súkromný a rodinný život obsahuje aj procesnú garanciu, že toto právo bude zo strany členského štátu plne rešpektované a aktívnymi opatreniami verejných autorít bude jeho realizácii napomáhané. Je povinnosťou štátu vynaložiť všetko úsilie, ktoré od neho možno očakávať, aby zabezpečil návrat dieťaťa, avšak s ohľadom na spravodlivú rovnováhu medzi záujmami dieťaťa, rodičov a verejným poriadkom (rozsudok ESLP vo veci M. A. vs. Rakúsko z 15. 1. 2015, č. 4097/13).

26. Osobitne z rozhodovacej činnosti ústavného súdu v súvislosti s námietkou sťažovateľov o ústavnej neudržateľnosti nimi napádaných uznesení mestského súdu a krajského súdu vyplýva, že ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnej úpravy všeobecného súdu s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže

stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

III.1. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením mestského súdu vo vzťahu k sťažovateľke:

27. Na tomto mieste ústavný súd konštatuje, že proti napadnutému uzneseniu mestského súdu bolo sťažovateľkou podané odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Z uvedeného dôvodu uplatnením princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľke:

28. Náležitým posúdením dôvodov obsiahnutých v napadnutom uznesení krajského súdu, v ktorom sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi uvádzanými v rozhodnutí súdu prvej inštancie, ústavný súd konštatuje ústavnú akceptovateľnosť záveru, ktorým došlo k vyhovaniu návrhu otca a nariadeniu návratu maloletého do Českej republiky.

29. Sťažovateľka atakuje posúdenie skutočností uvádzaných v bodoch 6, 7, 10 až 12 tohto uznesenia so záverom vo veci konajúcich súdov o tom, že konanie sťažovateľky smerovalo k ukotveniu maloletého v Českej republike. Sťažovateľka vo svojej podstate namieta vyhodnotenie dôkazov zo strany vo veci konajúcich súdov, ako aj právne posúdenie na podklade zisteného skutočného stavu veci k záveru o obvyklom pobyte maloletého.

30. Princíp materiálnej pravdy v mimosporovom procese možno vnímať ako smerovanie procesného postupu v takých intenciách, aby meritórne rozhodnutie spočívalo na čo najúplnejšom a najspoľahlivejšom zistenom skutkovom stave, čo najviac sa približujúc skutočnému stavu veci, objektívnej pravde [čl. 6 a § 35 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)]. Pre rozhodnutie v predmetnom konaní sú rozhodujúce skutočnosti subsumovateľné pod hmotnoprávne posúdenie toho, či premiestnenie alebo zadržanie maloletého bolo neoprávnené a či je daný niektorý z dôvodov na nenariadenie jeho návratu (§ 123 CMP). Obdobne ako v civilnom sporovom konaní, aj tu sa uplatňuje zásada, podľa ktorej dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 CMP, m. m. I. ÚS 526/2024).

31. Do procesu zisťovania skutočného stavu veci s ohľadom na hodnotenie vykonaných dôkazov ústavný súd v zásade nie je oprávnený zasahovať (s výnimkou extrémnej svojevôle pri aplikácii právnych predpisov zo strany konajúcich súdov), keďže ide o proces aplikácie jednoduchého práva

(podústavného práva) a manažovanie procesu dokazovania vrátane jeho hodnotenia patrí výlučne do kompetencie všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 647/2021).

32. Súd prvej inštancie (bod 31 napadnutého uznesenia) vo vzťahu k posúdeniu otázky obvyklého pobytu maloletého bezprostredne pred jeho premiestnením sťažovateľkou bez súhlasu otca 15. decembra 2023, resp. 7. januára 2024 na podklade vykonaného dokazovania konkludoval, že maloletý sa od apríla 2023 zdržiaval v Českej republike, kde mal jediné bydlisko určené spoločnou dohodou rodičov, a to v byte vo vlastníctve otca, kde obidvaja rodičia maloletého s maloletým až do augusta 2023 bývali, pričom po ich rozchode v byte zostala aj naďalej bývať sťažovateľka s maloletým, pričom na adrese bytu prevádzkovala živnosť, ktorú si v Českej republike založila v septembri 2023, t. j. po rozchode s otcom maloletého. Maloletý mal v čase plnenia pracovných povinností zo strany sťažovateľky v Českej republike zabezpečenú opatrovateľku, pričom bol aj sociálne integrovaný, keďže tam navštevoval detské centrum, resp. kurz na rozvoj motorických zručností.

33. Súd prvej inštancie rovnako v kontexte krátkodobých pobytov maloletého na Slovensku v čase od apríla 2023 až do decembra 2023 konštatoval, že išlo o pobyty, ktoré je potrebné so zreteľom na skutočnosť, že sťažovateľka pochádza zo Slovenska, kde má príbuzných, označiť ako rodinné návštevy so súhlasom otca. Vo vzťahu k Slovenskej republike neboli zo strany súdu prvej inštancie zistené skutočnosti preukazujúce, že Slovenská republika by bola centrom životných záujmov rodičov maloletého a maloletého, tak ako to bolo vyhodnotené vo vzťahu k Českej republike.

34. Odvolací súd sa s ustálením miesta obvyklého pobytu stotožnil, pričom akcentoval totožné skutočnosti (bod 32 tohto uznesenia) podstatné pre jeho posúdenie. Zdôraznil ďalej, že od januára do apríla 2023 rodičia maloletého riešili vzájomnú krízu, v rámci ktorej si nastavili pravidlá (otec dochádzal za sťažovateľmi do Bratislavy), pričom vo vymedzenom období absolvovali pobyt v Tatrách a Harrachove, no z ich vzájomnej komunikácie vyplynul zámer žiť v Prahe. Úkonom sťažovateľky (prihlásenie na trvalý pobyt, do poisťného systému, zriadenie bankového účtu, žiadosť o vyplácanie rodičovského príspevku) neprikladal odvolací súd vzhľadom na následne urobené faktické kroky vzájomného spolužitia v Prahe na podklade vzájomnej dohody osobitný význam.

35. Krajský súd sa vysporiadal aj s komunikáciou medzi sťažovateľkou a otcom maloletého, ktorej obsahom bolo vyjadrenie otca o tom, že *„ak to matke v Prahe nefunguje... nezostáva mu, než to rešpektovať a prispôbiť sa tomu“*, pričom sa nestotožnil s názorom sťažovateľky o tom, že takéto vyjadrenie predstavuje súhlas otca s prestávaním maloletého na Slovensko. Poukázal pritom na to, že pri takom závažnom rozhodnutí, akým je premiestnenie maloletého do inej krajiny, sa vyžaduje bezpodmienečne jasné, náležité a jednoznačne súhlasné stanovisko druhého rodiča, pritom uvedené požiadavky už citované vyjadrenie otca jednoznačne nenapĺňalo.

36. Na podklade už uvedeného ústavný súd konkluduje, že krajský súd sa v napadnutom uznesení ústavnokonformne stotožnil s posúdením otázky obvyklého pobytu zo strany súdu prvej inštancie, pričom v bodoch 32 až 34 tohto uznesenia uvádzané nosné dôvody rozhodnutí oboch súdov korešpondujú s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) k pojmu obvyklý pobyt, ktorý je založený prvkami vôle dotknutej osoby zriadiť zvyčajné centrum svojich záujmov na určenom mieste a prítomnosťou, ktorá predstavuje dostatočný stupeň stability na území dotknutého členského štátu (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-289/20 z 25. novembra 2021,

ECLI:EU:C:2021:955, bod 57). Akcent na skutočnosť faktického charakteru pojmu obvyklý pobyt, ktorý robí tento pojem nezávislým od splnenia akýchkoľvek legálnych kritérií, ako to je napríklad pri trvalom pobyte, ktorý má evidenčný charakter a jeho vznik je viazaný na vopred stanovené právne podmienky, je plne v súlade s judikatúrou Súdneho dvora (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-523/07 z 2. apríla 2009, ECLI:EU:C:2009:225, body 35, 37 a 39), ktorá zdôrazňuje potrebu skúmania súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu.

37. Krajský súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení reagoval (aj) na odvolacie námietky sťažovateľky, keď vysvetlil, prečo nebolo možné prijať jej hodnotenie vykonaných dôkazov. Vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi odvolacieho súdu na strane druhej, resp. stotožnenie sa so závermi súdu prvej inštancie považuje ústavný súd za logické a pomerne vyčerpávajúco vysvetlené.

38. Už len pre úplnosť k námietke sťažovateľky obsiahnutej v podstatnom v bode 16 tohto uznesenia, ktorú vznáša v kontexte najlepšieho záujmu maloletého a podľa ktorej sa vo veci konajúce súdy nezaoberali riešením otázky participácie otca na každodennej starostlivosti o maloletého a naviazanosti maloletého na sťažovateľku, ústavný súd zdôrazňuje, že súdom rozhodujúcim v návratovom konaní neprináleží skúmať rodinnú situáciu, a teda aj skutočnosti, ktoré uvádza sťažovateľka, tieto môžu byť preskúmané iba súdom v mieste obvyklého pobytu dieťaťa (m. m. II. ÚS 736/2017, II. ÚS 322/2019, II. ÚS 223/2017, III. ÚS 93/2018, III. ÚS 132/2018, I. ÚS 341/2022). Navyše naviazanosť sťažovateľky na maloletého, ktorá je vzhľadom na útlý vek maloletého prirodzená, bola zohľadnená v garanciách predložených otcom o poskytnutí bytu sťažovateľke, v ktorom táto prebývala s maloletým pred neoprávneným premiestnením maloletého, v prípade jej návratu do Českej republiky, pričom odôvodnenie zaistenia týchto garancií obsiahnuté v podstatnom v bode 38 napadnutého uznesenia mestského súdu, s ktorým sa stotožnil odvolací súd, považuje ústavný súd za ústavnokonformné.

39. Nad rámec na zdôraznenie správnosti už uvedeného ústavný súd akcentuje aj to, že všeobecný súd v návratovom konaní rozhoduje len o nariadení alebo nenariadení navrátenia dieťaťa do miesta jeho obvyklého pobytu, t. j. o (ne)navrátení dieťaťa pod jurisdikciu príslušného štátu. Rozhodnutie vydané v návratovom konaní však nie je rozhodnutím o opatrovníckych právach ani rozhodnutím o navrátení dieťaťa konkrétnej osobe, resp. rozhodnutím o oddelení dieťaťa od inej konkrétnej osoby (m. m. I. ÚS 298/2018). Aj z uvedeného dôvodu je preto bez právnej relevancie námietka sťažovateľky o neprešetrovaní participácie otca na každodennej starostlivosti o maloletého, keďže táto skutočnosť je v zásade pre rozhodnutie v návratovom konaní len sekundárna.

40. Nepripravenosť maloletého, ktorú zvyrazňuje sťažovateľka v súvislosti s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, nie je sama osebe, rovnako ako ani odlúčenie dieťaťa od rodiča, nech je pre dieťa akokoľvek zložitá, skutočnosťou, ktorá by automaticky spĺňala test existencie vážneho nebezpečenstva ujmy či neznesiteľnej situácie (rozsudok ESLP vo veci G. N. proti Poľsku z 19. 7. 2016, sťažnosť č. 2171/14, § 61), a to v kontexte nenavrátania maloletého do krajiny obvyklého pobytu. Je teda nevyhnutná existencia ďalších konkrétnych špecifických okolností, ktoré by tento záver o existencii vážneho nebezpečenstva odôvodňovali. V tomto prípade nesie dôkazné bremeno osoba, ktorá dieťa

neoprávnene premiestnila alebo zadržala (m. m. I. ÚS 304/2018). Z dôvodovej správy k Haagskemu dohovoru, ako aj z existujúcej judikatúry súdov členských štátov a odporúčaní špeciálnych komisií však v tomto smere vyplýva nevyhnutnosť reštriktívnej interpretácie relevantného ustanovenia, pričom v zásade sa umožňuje uplatnenie výnimky len v dvoch prípadoch, a to v prípade, že dieťa je vystavené nebezpečenstvu (hladomor, vojnový konflikt, epidémia nákazlivej choroby a pod.), a v prípade, že správanie osoby požadujúcej návrat by mohlo vystaviť dieťa nebezpečenstvu ujmy, napr. vážne zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa (m. m. I. ÚS 304/2018).

41. Pokiaľ sťažovateľka namieta, že odôvodnenie odvolacieho súdu zdôrazňujúce jej komunikáciu so stavebnými firmami a preukazujúce jej aktívny záujem pri rekonštrukcii domu vo vlastníctve otca, kde mala rodina spoločne bývať (bod 14 tohto uznesenia), predstavuje nový dôvod, na ktorom založil svoje rozhodnutie odvolací súd, ústavný súd konštatuje, že to tak nie je. Z bodu 48 napadnutého uznesenia krajského súdu *in fine* totiž vyplýva, že táto komunikácia bola vyhodnotená odvolacím súdom ako podporná, t. j. nie rozhodujúca pre záver, ale ako zdôrazňujúca správnosť záveru, ku ktorému dospel aj súd prvej inštancie, že miestom obvyklého pobytu maloletého bola Česká republika.

42. Ústavný súd sa nestotožňuje ani s argumentáciou obsiahnutou v bode 13 tohto uznesenia súvisiacou s pobytmi na Slovensku, resp. ich rozsahom, keďže súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd dospeli v zhode k záveru o absencii skutočností, ktoré by preukazovali, že Slovenská republika by bola centrom životných záujmov rodičov maloletého tak, ako to bolo zhodne súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom vyhodnotené vo vzťahu k Českej republike. Samotný rozsah, resp. trvanie pobytu v tej-ktorej krajine nie je teda rozhodujúcou skutočnosťou na ustálenie záveru o existencii obvyklého pobytu maloletého. Trvanie pobytu môže slúžiť iba ako indícia v rámci posúdenia stability pobytu, pričom toto posúdenie sa musí uskutočniť v rámci všetkých osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu (rozsudok Súdneho dvora z 22. decembra 2010 vo veci C-497/2010 PPU, ECLI:EU:C: 2010:829, bod 51).

43. Prihliadajúc na čiastkové závery k námietkam sťažovateľky, preto nemožno prisvedčiť jej tvrdeniu o tom, že napadnuté uznesenie krajského súdu je arbitrárne či nepreskúmateľné pre nedostatočnosť jeho odôvodnenia. Ústavnému súdu v zásade neprislúcha ani nanovo vyhodnocovať skutkové a právne okolnosti prípadu a nahradiť závery všeobecných súdov svojím vlastným názorom, tak ako to očakáva sťažovateľka, ale jeho úlohou je presvedčiť sa, že tieto závery nie sú prejavom svojvôle, ktorá by mohla mať za následok porušenie jej práv, k čomu v okolnostiach danej veci nedošlo.

44. Ani skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o arbitrárnosti napadnutého uznesenia vyúsťujúceho do rozhodnutia o porušení jej práv. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

45. Zohľadňujúc predbežné závery k námietkam sťažovateľky spochybňujúcim ústavnú akceptovateľnosť rozhodnutia vydaného v návratovom konaní, ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia relevantných právnych predpisov podstatných pre posúdenie veci navrátenia maloletého do miesta obvyklého pobytu

interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového stavu, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné.

46. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd na podklade premisy, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľkou namietanými porušeniami označených práv podľa ústavy a dohovoru niet žiadnej spojitosti, relevantnú časť ústavnej sťažnosti vo vzťahu k sťažovateľke odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.3. K namietanému porušeniu práv maloletého:

47. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.“.

48. Vzhľadom na potenciálny rozpor záujmov medzi sťažovateľkou a maloletým sťažovateľom v tomto konaní by ústavný súd maloletému sťažovateľovi v prípade prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie musel ustanoviť opatrovníka, ktorý by ho v konaní pred ústavným súdom zastupoval na účely prípadného odstránenia rozporu záujmov. Vzhľadom na dôvody, pre ktoré odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky smerujúcu proti napadnutým uzneseniam mestského súdu a krajského súdu (časti III.1 a III.2 odôvodnenia tohto uznesenia), je ale zjavné, že aj po prípadnom ustanovení opatrovníka by nemohol ústavnej sťažnosti maloletého sťažovateľa z rovnakých dôvodov, ako odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky, vyhovieť. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť maloletého sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu mestského súdu z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde a vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.4. K návrhu na odklad vykonateľnosti:

49. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nemohol vyhovieť ani návrhu sťažovateľov na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu vyplýva (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy len vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu nebolo tomuto návrhu sťažovateľov možné vyhovieť (bod 2 výroku tohto uznesenia).

50. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu